

Til lovforslag nr. L 16

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Grønlandsudvalget den 30. april 2014

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om børns retsstilling og arvelov for Grønland

(Fastslåelse af faderskab til børn født uden for ægteskab før ikrafttræden af lov for Grønland om børns retsstilling m.v.)

[af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen)]

1. Ændringsforslag

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har stillet et ændringsforslag til lovforslaget

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 2. oktober 2013 og var til 1. behandling den 24. oktober 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Grønlandsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 2. oktober 2013 sendte social-, børne-, og integrationsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har modtaget en skriftlig henvendelse fra Institut for Menneskerettigheder. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Deputationer

Endvidere har Foreningen af juridisk faderløse i Grønland mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til social-, børne- og integrationsministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger [og politiske bemærkninger]

◇

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter lovforslaget i dets nuværende form. Men EL beklager, at det ikke er lykkedes at få en dialog mellem den danske og den grønlandske regering, om en form for kompensation for de juridisk faderløse, der iflg. lovens § 5 afskæres fra arveret. Der er gode grunde til, at man ikke skal kunne genåbne sager om dødsbo. Men den foreslåede ordning indfører en ny forskelsbehandling mellem juridisk faderløse grønlændere, der – i kraft af, at faderen stadig lever har mulighed for at få arveret, og juridisk faderløse grønlændere, der ikke har denne mulighed, da faderen allerede er afgået ved døden, og boet er gjort op. Da Danmark med åbne øjne indfører en sådan forskelsbehandling, påhviler det også den danske regering, med opbakning fra det danske folketing, at indgå i seriøse drøftelser med den grønlandske regering om en eller anden form for kompensation, til de juridisk faderløse, der forskelsbehandles. EL skal derfor opfordre den danske regering til, at disse drøftelser optages snarest muligt. EL finder det i øvrigt ikke rimeligt, at der som begrundelse for den danske regerings afvisning af at indgå i dialog herom henvises til redegørelsen fra Institut for menneskerettigheder. For det

første er det ikke nødvendigt at begrænse sig til det minimum, som internationale konventioner foreskriver. For det andet rummer den nævnte redegørelse jo netop en klar opfordring til at træffe politisk beslutning om en generel kompensationsordning eller overlade det til domstolene at tage stilling til enkeltsager.

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold*, tiltrådt af

Til § 3

1) »Den 1. januar 2014 «ændres til: »den 1. juni 2014«
[Ændret ikrafttrædelsestidspunkt]

Flemming Møller Mortensen (S) Henrik Dam Kristensen (S) Karin Gaardsted (S) Astrid Kragh (S) Peder Christensen (S)

Torben Hansen (S) Christian Friis Bach (RV) Nadeem Farooq (RV) Annette Vilhelmsen (SF) Özlem Sara Cekic (SF)

Finn Sørensen (EL) Christian Juhl (EL) Sara Olsvig (IA) fmd. Doris Jakobsen (SIU) nfmd. Uffe Elbæk (UFG)

Kim Andersen (V) Ellen Trane Nørby (V) Claus Hjort Frederiksen (V) Eva Kjer Hansen (V) Birgitte Josefsen (V)

Jakob Ellemann-Jensen (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Espersen (DF)

Martin Henriksen (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF) Villum Christensen (LA) Per Stig Møller (KF)

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 16

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra social-, børne- og integrationsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgsbehandlingen af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ordførerindlæg fra de politiske partier ved første behandlingen af beslutningsforslag om tiltrædelse af lovforslaget
5	Svar på spørgsmål stillet i tidligere folketings samling og som har relevans for lovforslaget
6	Betænkning afgivet af Lovudvalget vedrørende EM 2013/17: Forslag til: Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder forslag til lov om ændring af lov nr. 197 af 16. juni 1962 for Grønland om børns retsstilling og lov nr. 154 af 27. maj 1964 arvelov for Grønland.
7	Udkast til betænkning
8	Naalakkersuisuts svarnotat ved 2. behandling i Inatsisartut
9	Kopi af Naalakkersuisuts besvarelse af Inatsisartuts § 37 spm. nr. 244 fra 2013 om juridisk faderløse.
10	Henvendelse af 3/2-14 fra Institut for Menneskerettigheder
11	Pressemeddelelse fra Naalakkersuisut om samråd om de juridisk faderløse
12	Ændringsforslag fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
13	Notat af 13/4-14 fra Naalakkersuisut
14	Formanden for Naalakkersuisut, Aleqa Hammond, inviterer til pressemøde om Grønlands juridisk faderløse den 28. april kl. 10.00 i Grønlands Repræsentation
15	Ændringsforslag fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 16

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministeren har overvejet spørgsmålet om forskelsbehandling af de juridisk faderløse i de situationer, hvor det viser sig, at deres forælder er død og dødsboet er opgjort, til socialministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministeren vil følge henstillingen fra Inatsisartut om at yde kompensation til juridisk faderløse, jf. det vedtagne ændringsforslag i Lovudvalgets betænkning over Inatsisartuts dagsordenspunkt EM 2013/17, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om i forlængelse af svaret på spm. 2 at redegøre for, hvad ministeren agter at foretage sig m.h.t. selvstyrets henstilling om, at Staten yder en form for kompensation til juridisk faderløse, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå

-
- 4 Spm. om i forlængelse af svaret på L 16 – spm. 2 at give et skøn over, hvor mange personer, der potentielt kan være omfattet af det ændringsforslag, der er vedtaget i Inatsisartut og hvor stor en udgift til kompensation af disse personer, der potentielt kan være tale om, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om kommentar til henvendelse af 3/2-14 fra Institut for Menneskerettigheder, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om at kommentere pressemeddelelsen af 27/1-14 fra formanden for naalakkersuisut om juridisk faderløse, herunder om ministeren er enig i, at spørgsmålet om kompensation til de personer, der med forslaget får mulighed for at fastslå faderskabet men uden mulighed for at modtage arv, endnu ikke er drøftet til ende mellem selvstyret og staten, og at det er aftalt, at det tages op igen særskilt, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om en vedtagelse af lovforslaget vil afskære domstolene fra at behandle sager, hvor en eller flere juridisk faderløse, søger erstatning eller kompensation ad rettens vej, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvilke initiativer regeringen vil tage på vegne af staten for at sikre, at folk som er juridisk faderløse, bliver informeret om deres nye retsstilling og om, hvad de i praksis skal og kan gøre, når loven træder i kraft, til ministeren for børn, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om ministeren vil tage initiativ til, at der tilsendes udvalget en sådan fælles tilkendegivelse fra selvstyret og regeringen om, hvordan kompensationsspørgsmålet skal håndteres, til ministeren for børn, integration, ligestilling og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om at redegøre, hvad ministeren vil gøre for at sikre, at disse mennesker samlet set informeres fyldestgørende om, hvad det vil sige at være juridisk faderløs, til ministeren for børn, integration, ligestilling og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvilken retskraftmæssig betydning det har, at spørgsmålet vedr. eventuelle fremtidige retssager om genåbning af dødsboer, er beskrevet i bemærkningerne, til ministeren for børn, integration, ligestilling og sociale forhold, og ministerens svar herpå